

דרמה בבריטניה: בחרה לעזוב את אירופה

רעידת אדמה באירופה: הסקרים הצביעו על פער לטובת מחנה ההישארות באיחוד האירופי, אך התוצאות היו שונות לחלוטין. תומכי העזיבה ניצחו בפער של כמעט 4%. הליש"ט צנח לערכו הנמוך ביותר מאז 1985 בעקבות החשש מטלטלה כלכלית ופוליטית, מפולת בשוקי העולם והסוכנויות/עדכון אחרון: 24.06.16, 06:44 ynet

בריטניה הלכה לישון כשהיא באיחוד האירופי והתעוררה לבורק דרמטי, שכמעט איש לא צפה אותו: הסקרים אמנם העניקו יתרון משמעותי לתומכי ההישארות באיחוד האירופי, אבל תוצאות משאל העם היו שונות לחלוטין. לפי התוצאות הסופיות, 51.9% מאזרחי בריטניה תמכו בעזיבת האיחוד, שבו חברה בריטניה מאז 1973, לעומת 47.9% בלבד שבחרו להישאר כחלק מהגוש האירופי.

בעקבות החששות מטלטלה כלכלית ופוליטית בעקבות העזיבה צנח הלילה הליש"ט לערכו הנמוך ביותר מול הדולר מאז ספטמבר 1985. זו הירידה הגדולה בהיסטוריה ביום אחד של המטבע הבריטי. הירידות החלו לאחר שברשת ITV העריכו לאור תוצאות הביניים בסבירות של 75% כי בריטניה תעזוב את האיחוד, והן רק התגברו בהמשך, עוד לפני ההכרזה על התוצאה הסופית. במקביל לצניחת הליש"ט החלה מפולת בשווקי בעולם בעקבות ההכרעה הבריטית. מדד ניקיי היפני ירד ביותר מ-6% ומדד האנג סנג בהונג קונג בכמעט 5%. מנגד התחזק הזהב ביותר מ-6%.

למעלה מ-46.5 מיליון בריטים התייצבו בקלפיות והצביעו. בלונדון נרשם יתרון גדול מאוד לתומכי ההישארות באיחוד, גם סקוטלנד הצביעה לטובת הישארות - אבל ברוב האזורים האחרים נרשם יתרון בולט לתומכי העזיבה, שבסופו של דבר הכריע את הכף והוביל לרעידת האדמה האדירה.

קצת לאחר חצות פורסם סקר ראשון של Yougov, שהעלה כי 52% מהבריטים רוצים להישאר באיחוד האירופי ו-48% רוצים להיפרד. סקר נוסף של מכון הסקרים Ipsos Mori העניק גם כן יתרון למחנה ההישארות. "תודה לכל מי שהצביע כדי לשמור את בריטניה חזקה, בטוחה וטובה יותר בתוך אירופה", צייץ בטוויטר ראש הממשלה, דייוויד קמרון, שקרא לעם הבריטי להצביע בעד הישארות באיחוד. אבל הלילה כאמור התמונה השתנתה לחלוטין.

בריטניה מתתעוררת כעת למציאות שבה אחרי ארבעה עשורים היא ישות נפרדת לחלוטין מגוש המדינות האירופי. ערב ההליכה לקלפי הצביעו הסקרים על קרב צמוד מאוד בין המחנה התומך בהישארות באיחוד האירופי לבין המחנה התומך בפרישה, עם יתרון קל מאוד למחנה ההישארות. מי שחיזק הערכה זו הוא יו"ר מפלגת העצמאות הבריטית, UKIP נייג'ל פראג', שאמר זמן קצר לאחר סגירת הקלפיות כי "נראה שמחנה ההישארות ינצח". במהלך הלילה הוא כבר חגג את הניצחון הגדול בחייו, ביחד עם ראש העיר לונדון לשעבר בוריס ג'ונסון, אחד מהמועמדים לרשת את ראש ממשלת בריטניה הנוכחי דייוויד קמרון, שתמך בהישארות וספג תבוסה מרה.

להכרעה על עתיד בריטניה תהיה השפעה על הכלכלה העולמית כולה - הפרישה שעשויה להביא לטלטלה הרבה מעבר לגבולות האיחוד האירופי. בריטניה היא המדינה הראשונה שפורשת מהאיחוד האירופי, ופרישתה היא המכה הקשה ביותר שניחתה על גוש המדינות האירופי מאז הקמתו.

בריטניה היא הכלכלה השנייה בגודלה באיחוד ומהכוחות הצבאיים הגדולים ביותר בו, ומדינות נוספות באיחוד עשויות ללכת בעקבותיה ולערוך משאל עם על פרישה מהאיחוד. אם בריטניה הייתה בוחרת להישאר באיחוד האירופי, היה מובטח לה בתמורה מעמד מיוחד הכולל פטור מתקנות מסוימות שלו. אתמול

בורסות העולם עוד רשמות עליות חדות לנוכח הערכות אנליסטים שפניה של בריטניה להישאר באיחוד האירופי, אבל מהיום המגמה כבר צפויה להתהפך החלוטין - והצניחה של הליש"ט היא הסנונית הראשונה בעניין.

הפרישה של בריטניה מהאיחוד האירופי עשויה להיות גם מכת מוות לקריירה הפוליטית של ראש ממשלת בריטניה [דיוויד קמרון](#), שיזם את משאל העם וקרא לאזרחי בריטניה להצביע בעד הישארות בניגוד ליריביו בתוך המפלגה השמרנית שלו, התומכים בפרישה מהאיחוד. מי שעשוי להרוויח ממפלתו של קמרון הוא ראש העיר לונדון לשעבר ועמיתו מהמפלגה השמרנית, בוריס ג'ונסון, ממובילי מחנה הפרישה. הוא מוזכר כמועמד מוביל להחליף את קמרון, ובחמישי בבוקר כתב בטוויטר: "עכשיו הזמן להאמין במדינה הזו ולהצביע בעד פרישה. בואו נהפוך את היום הזה ליום העצמאות שלנו."

המחנה התומך בפרישה מהאיחוד האירופי טוען שהמהלך יאפשר לבריטניה לזכות מחדש בריבונות מלאה וכי הדבר ייטיב עם כלכלתה, והוא הזהיר לאורך הקמפיין שאם הממלכה תישאר באיחוד האירופי היא לא תוכל לשלוט בממדי ההגירה אליה. המחנה התומך בהישארות וען כי פרישה מהאיחוד תוביל לכאוס כלכלי, תוביל את המדינה למיתון ותפחית את השפעתה על היחסים הבינלאומיים.

הקמפיין של שני המחנות הושעה בשבוע שעבר לשלושה ימים בעקבות רצח חברת הפרלמנט מהלייבור ג'ו קוקס, שתמכה בהישארות בריטניה באיחוד. הרצח הזה הוביל לחשבון נפש סביב הגסות והבוטות שליוו לעתים את הקמפיין.

הפרישה הדרמטית של בריטניה מהאיחוד עשויה להוביל לכך שסקוטלנד תקיים שוב משאל עם על האפשרות לפרוש בעצמה מבריטניה. בסקוטלנד הרגשות כלפי האיחוד האירופי חיוביים יותר. ב-2014 הצביעו הסקוטים במשאל עם נגד פרישה מבריטניה, אבל אם בריטניה לא תהיה עוד חלק מהאיחוד – במשאל עם סקוטי נוסף עשויות להתקבל תוצאות שונות.

